

FOU-BREV

Forsknings-, innovasjons-, og utdanningsnytt

Foto: (CC) NASA Earth Observatory / Kolbjørn Blix Dahle, Andøya Space Center

Velkommen til FoU-brev i ny drakt

Heia og velkommen til en ny utgave av FoU-brevet. Siden sist har det gått fra 0 til 100 i aktivitet, både i Brussel og i Nord-Norge, i takt med at man (for en stund) kunne møtes igjen. Nå er det igjen hjemmekontor for oss i Brussel, men det betyr ikke at tempoet går ned av den grunn.

Nylig ble de første utlysningene i DIGITAL lansert, med 415 mill. euro i potten de neste to årene. Potten skal gå til prosjekter innen blant annet infrastruktur, datalagring, og kunstig intelligens, men også for å forbedre digitale ferdigheter i Europa

I tillegg har vi vært på en rekke arrangement med FoU i fokus, hatt besøksgrupper, vært med på oppstart av EU-nettverkene Horisont Troms og Finnmark og EU-nettverk Nordland.

Har du nyheter eller informasjon du vil ha med i FoU-brevet, ta kontakt på tina@northnorway.org

God lesing!

Hilsen Tina

I DETTE NYHETSBRIVET

EUROPAKOMMISJONENS
PRIORITERINGER FOR 2022

ØKT FOKUS PÅ FORSKNING I
EUS NYE ARKTISPOLITIKK

INFODAGER OG BROKERAGE
EVENTS FOR KLYNGE 2 OG 4

PARTNERSKAP ENDELIG
KLARE FOR LANSERING

Europakommisjonens prioriteringer for 2021

Hver høst kommer Europakommisjonen med et arbeidsprogram for året etter, som løfter frem de viktigste prioriteringene for året. Von der Leyen har gjort det tydelig at FoU vil være svært viktig for å nå ambisjonene, og at dette vil gjenspeiles i alle EU-program. I 2022 vil det komme nye initiativ innen de seks ambisjonene til Europakommisjonen.

Disse prioriteringene er:

1. EUs grønne giv

Karbonkutt, grønne obligasjoner, oppfølging av handlingsplanen for nullutslipp, dobling av eksterne midler til biologisk mangfold, reparasjon av produkter og videreutvikling av sirkulærøkonomi er noen av nøkkelordene. I tillegg er en revidering av utslippsstandardene for tunge kjøretøy på lista.

2. Et Europa rustet for en digital fremtid

Pandemien har vært en katalysator for å få opp farten på digitaliseringen av Europa og verden. Europakommisjonen har avgjort at dette er det digitale tiåret, og at det skal være en av driverne for å oppnå målene i det grønne skiftet.

Særlig har man sett under pandemien hvilke sektorer som er sårbare på grunn av få leverandører av for eksempel databrikker, som trengs i en rekke produkter, fra biler til mobiltelefoner. Det vil derfor komme en europeisk handlingsplan som skal promotere et europeisk økosystem for produksjon av databrikker.

3. En økonomi for Europas innbyggere

Med økonomisk aktivitet på vei tilbake til nivået før pandemien, har EU reflektert på hvordan pandemien har påvirket økonomien i Europa. Løpet av 2022 vil Europakommisjonen derfor komme med ulike tiltak. Det skal blant annet bli enklere for små- og mellomstore bedrifter å få tilgang til kapital. Det vil også komme en anbefaling om minimumslønn, og arbeidet med sosiale rettigheter følges opp.

4. Et sterkere Europa i verden

Geopolitiske endringer i verden gjør at det er et behov for EU å ta et tydeligere standpunkt og styrke sin rolle internasjonalt. Europakommisjonen ønsker blant annet å ta opp igjen arbeidet mot en europeisk forsvarsunion, og vil forberede en forsvarspakke på sikkerhets- og forsvarsteknologi for å styrke forskning, teknologiutvikling og innovasjon på området, i tillegg til å styrke EUs autonomi.

Det er også fokus på bedre internasjonalt energisamarbeid gjennom en ny strategi, som skal bidra energisikkerhet og ren teknologi skal lanseres neste år.

Det skal også komme en handlingsplan på internasjonal styring av hav, som vil adressere utfordringer som forurensing, klimaendringene sin innvirkning på biodiversitet, og vil samtidig vise at EU ønsker å ta en ledende global rolle i arbeidet.

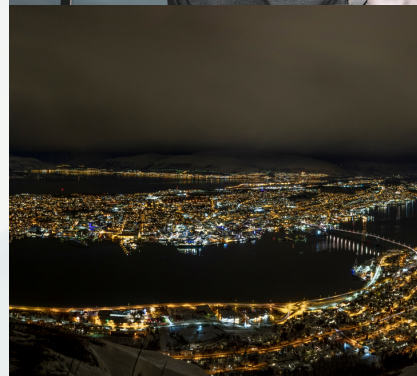
5. Verne om den europeiske levemåten

I denne prioriteringen er det særlig fokus på de unge, og at de må ha muligheten til å forme fremtiden. Her nevnes blant annet ALMA. Programmet ble lansert under Ursula Von der Leuen sin årlige "state of the union". Det er et nytt program som skal gjøre det enklere for ungdom å få midlertidig arbeidserfaring, utdanning eller opplæring i et annet medlemsland. Programmet er særlig siktet mot unge som hverken er i utdanning eller arbeid, for å bekjempe utenforskap.

Også asylpolitikk, helse og omsorg, og organisert kriminalitet er del av satsingen. Her foreslås det også en ny EU-strategi for universiteter, som skal bidra til et bedre og mer bærekraftig samarbeid på tvers av grenser i høyere utdanning.

6. Et styrket europeisk demokrati

Tidligere i år lanserte EU sin nye satsing, "The Conference on the Future of Europe", som skal være en åpen og inkluderende mulighet for Europas innbyggere til å involvere og engasjere seg i hvordan fremtidens EU skal se ut. I tillegg er medias frihet, etikk og rettssikkerhet satsingsområder.

Formelt med i EU-programmene

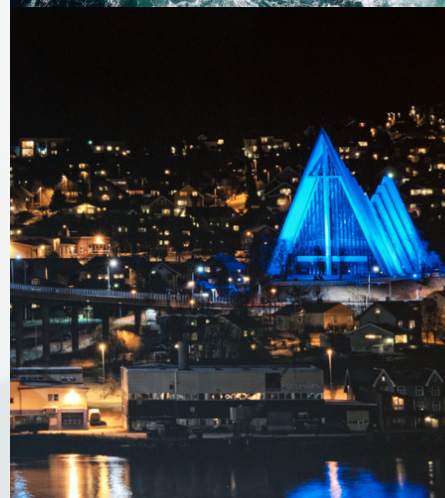
Tidligere i høst ble endelig den siste formelle biten for Norges programdeltakelse gjennomført. Horisont Europa, Erasmus+ og de andre programmene Norge deltar i, er nå tatt inn i EØS-avtalen. Vi har likevel vært med i programmene siden 1. januar i år, men nå er vi altså formelt assosiert til EU-programmene. [Her](#) finner du oversikten over programmene Norge deltar i.

De europeiske samfunnsoppdragene lansert

I slutten av september lanserte Europakommisjonen en melding om de mye omtalte samfunnsoppdragene, eller "missions". Innen 2030 skal de bidra til å oppnå ambisiøse mål innen klimatilpasninger, kreft, bevaring av hav, klimanøytrale byer og bedre jordhelse. Samfunnsoppdragene ligger under Horisont Europa, men implementeringen vil bruke FoU for å utvikle nye løsninger og forbedre livene til europeere. Det skal være en pakke av handlinger, med ulike instrumenter, forretningsmodeller, samt privat og offentlig investeringer på EU, nasjonalt, regionalt og lokalt nivå. I tillegg skal de andre EU-programmene bidra for å oppnå målene. Hvert samfunnsoppdrag vil ha spesifikke tidslinjer og budsjett som er skreddersydd til utfordringen og implementeringsplanen.

1. Tilpasninger til klimaforandringer: minst 150 europeiske regioner og samfunn skal bli mer motstandsdyktige mot klimaendringer innen 2030.
2. Kreft
3. Sunne hav, kystområder og vassdrag.
4. 100 klimanøytrale og smarte byer innen 2030
5. Jordhelse og mat

Tromsø kommune er en aktørene som har engasjert seg i mulighetene i samfunnsoppdragene, og søker på utlysningen om å være en av 100 klimanøytrale og smarte byer innen 2030.

Informasjonsdager og brokerage event for klynge 4

Fra 29. november til 1. desember arrangeres infodager for klynge 4 i Horisont Europa. Det er digitalisering, næringsliv og romvirksomhet i søyle to av programmet. Alle sesjonene går digitalt og man trenger ikke å registrere seg. Alt du trenger å gjøre er å [gå inn på denne siden](#) når sesjonen du vil følge går.

I tillegg vil det være brokerage event 2-3. desember, digitalt. [Gå inn på denne siden](#) for mer informasjon og for å registrere deg. Nesten 700 har registrert seg så langt, så det er med andre ord svært gode muligheter til å møte potensielle partnere og konsortier.

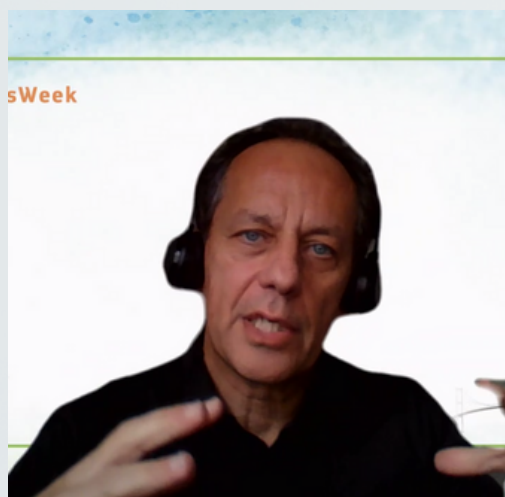
Informasjonsdag og brokerage event for klynge 2

7 desember arrangeres infodag for klynge 2 på kultur, kreativitet og inkluderende samfunn. Som for infodagen for klynge 4, går denne også digitalt, og det er ikke nødvendig å registrere seg. Program og strømming av dagen finner du [her](#).

Dagen etter, 8. desember, arrangeres det brokerage event for klynge 2. Mer info og registrering finner du [her](#).

Dere er best i verden - dere må vise det frem i EU

Det var det meget tydelige budskapet fra Ilias Iakovodis fra Europakommisjonen, da han åpnet workshopen om det grønne og digitale skiftet i arktiske og nær-arktiske regioner under årets EU Regions Week. Horisont 2020-prosjektet i Harstad, GIFT, ble vist som et eksempel på løsningene man har på det grønne og digitale skiftet. Iakovodis sa i etterkant at døren hans er åpen for flere bidrag og eksempler på hva arktiske regioner har ekspertise på, og det skal vi definitivt følge opp.

Les mer om arrangementet og Harstads bidrag [her](#).

Nye EU-nettverk i gang

I løpet av høsten har to av de nordnorske EU-nettverkene startet opp sitt arbeid.

I Hørsiont Troms og Finnmark, koordinert av fylkeskommunen, var det blant annet en god diskusjon om hva som skal til for at nettverket skal lykkes med sine ambisjoner om søknader til Horisont Europa de neste tre årene.

Med i nettverket har man fylkeskommunen, Nord-Norges europakontor, UiT Norges arktiske universitet, Akvaplan-niva, Nofima, Biotech North og NORCE. Innovasjon Norge og Norges forskningsråd er med som observatører.

For mer informasjon om Horisont Troms og Finnmark, ta kontakt med prosjektleder Marthe Svensson: marthe.svensson@tffk.no

Foto: Andreas Knutson

I november var det også oppstart i EU-nettverk Nordland.

Under samlingen var det fokus på hvilken støtte som finnes, blant annet fra forskningsrådet og Innovasjon Norge. Under kontorets presentasjon var det fokus på viktigheten nav å se sammenhengen mellom den politiske utviklingen i EU, og mulighetene man vil se i Horisont Europa.

EU har satt opp tempoet på det grønne skiftet, og forskning og utvikling er viktige drivere for å lykkes. Da må aktører i Nordland hoppe på toget og bruke mulighetene Horisont Europa gir. Det vil gi merverdier langt utover prosjektet sine resultater, og skal bidra til vekst og bærekraftig utvikling i regionen.

EU-nettverk Nordland finansieres av Nordland fylkeskommune. For mer informasjon om nettverket, ta kontakt med prosjektleder Irene Andreassen: irene.andreassen@nord.no

Nord-Norges europakontor er med i begge EU-nettverkene og skal bidra med blant annet informasjon og koblinger mot Brussel.

Romvirksomhet og Arktis på agendaen for fylkesrådet

Fylkesrådet i Nordland ble første besøk fra Nord-Norge siden starten av 2020. En av de viktigste temaene har vært EUs ferske arktispolitikk, og hva det vil ha å si for Nord-Norge. Særlig på energifronten var fylkesrådet engasjerte, både i møter med EUs ambassadør for Arktis, Michael Mann, Grønlands representasjon til EU, og representant i Europaparlamentet, Andreas Schieder.

Det var viktig å få frem både det som er viktig for Nordland, men ikke minst alle de satsingene som skjer i fylket som er viktig for EU. Både satsingene i Mosjøen, Mo i Rana, Andøya og Narvik ble løftet frem.

Registrering åpen: Arctic Futures Symposium

Arktiskonferansen Arctic Futures Symposium blir i hybrid drakt i år. Vi har med oss Monica Paulsen fra ACT Klyngen som skal snakke om Nord-Norge som en bærekraftig region å drive næring og industri, mens ungdomskoordinator i Bodø2024, Charlotte Nyheim, skal snakke om Bodø som europeisk kulturhovedstad sin rolle for unges muligheter i regionen og hvordan året skal bidra til å snu demografiutviklingen i nord.

Vi har også med oss viserektor ved UiT Norges arktiske universitet, Sveinung Eikeland, som skal moderere panelet om unge, demografi, arbeidskraft og fremtiden i Arktis. Arne O. Holm fra High North News skal både moderere et panel om styringen i Arktis etter 25 år med Arktisk råd, men også bidra med en forestilling om det arktiske mennesket sammen med Liv Mari Schei.

[Mer informasjon og registrering finner du her.](#)

Bilder fra AFS 2019

Økt forskningsfokus i EUs ferske arktispolitikk

Den store snakkisen i Brussel i høst har vært den nye arktispolitikken fra EU. Etter en endring i fokuset på Arktis, så EU et behov for å oppdatere sin politikk fra 2016. Nøkkelord i den nye politikken er økt fokus på bærekraftig utvikling, men også behov for mer og bredere kunnskap. EU lover også flere arktisutlysninger i Horisont Europa, og økt fokus på forskning av og med urfolk, samt prioritering av likestilling og inkludering i forskning.

Man skal også fortsette med dagens forskning på klimaendringer, men EU anerkjenner at det er behov for å vite mer om hvordan menneskene i Arktis blir påvirket av klimaendringene.

Kontoret følger opp videre, med særlig fokus på at nordnorske behov blir dekket i arktisutlysningene som skal komme. I tillegg vil det komme en uttalelse fra både NNEO og NSPA innen kort tid.

[Les mer om våre første reaksjoner her.](#) Dersom noen ønsker mer informasjon om hvordan vi følger dette opp, ta kontakt.

De første utlysningene i DIGITAL er ute!

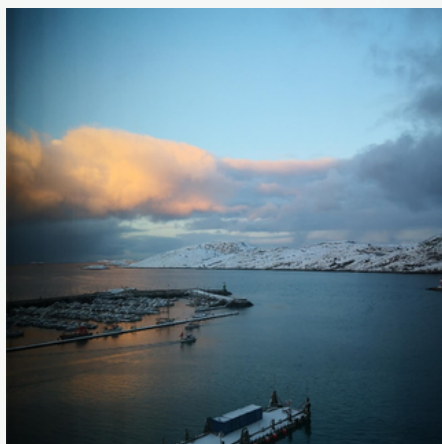
DIGITAL er EUs nye investerings- og kapasitetsbyggingsprogram for digital omstilling og bruk av innovative digitale teknologier i samfunnet og næringslivet. Programmet har som mål å etablere EU som en pådriver i den digitale transformasjonen og å fremme framtidsrettede digitale teknologier som forventes å ha stor betydning for vekst og sysselsetting i Europa de neste årene.

Første runde med utlysninger vil fokusere på kunstig intelligens, cybersikkerhet, digitale ferdigheter, datarom og bred bruk av teknologi på tvers av sektorer.

[Her](#) finner du utlysningene.

[Her](#) finner du arbeidsprogrammet for de første to årene.

Du finner mer info om DIGITAL [her](#).

Commission européenne
European Commission

Partnerskap innen helse, klima og digitale teknologier på vei

En klynge av 10 partnerskap med budsjett på 22 milliarder euro i Horisont Europa, innenfor helse, klima og digitale teknologier er endelig på vei, etter flere måneder med planlegging og forhandlinger. Partnerskapene er en del av nøkkelsatsingene i EUs strategier på industri, næring og forskning og utvikling.

Målet er å gjøre Europa mer konkurransedyktig på den globale arenaen, og skal være et samarbeid mellom EU, medlemsland, offentlig og privatsektor, for å intensivere arbeidet på EUs nøkkelsatsinger.

Partnerskapene har vært under planlegging lenge, men det har vært problemer med å bli enige om størrelsen på budsjettet, og hva som skal prioriteres. Det er forventet at implementeringen vil skje i slutten av november, og at de første utlysningene vil komme kort tid etter det. Hydrogenpartnerskapet for eksempel, håper å åpne opp sine første utlysninger i løpet av første kvartal 2022. Du kan finne mer informasjon fra Europakommisjonen [her](#) og lese mer om uenighetene i prosessen [her](#).

Liste over partnerskapene:

1. Global helse EDCTP3
2. Innovativt helseinitiativ
3. digitale nøkkelteknologier
4. Et sirkulært, biobasert Europa
5. Rent hydrogen
6. Ren flysektor
7. Togtransport
8. Single European Sky ATM Research 3
9. Smarte nettverk og tjenester
10. Metrologi

Erasmus+

Bilder: Europakommisjonen

Erasmus+ utlysninger for 2022 er ute!

I går lanserte Europakommisjonen utlysningene i Erasmus+ for 2022. Med et økt budsjett, vil det være mange muligheter for nordnorske aktører i det nye arbeidsprogrammet.

2022 skal være ungdommens år i EU, og det vil man merke i Erasmus+, blant annet gjennom et mer sosialt og inkluderende fokus.

Prosjekt som vil støttes inkluderer fremadrettede prosjekter med fokus på det grønne og digitale skiftet; økt utveksling med tredjeland; et mer inkluderende DiscoverEU (mulighet for 18-åringer å reise i Europa); et EU nærmere skolene; og enklere finansiering av samarbeidsprosjekter.

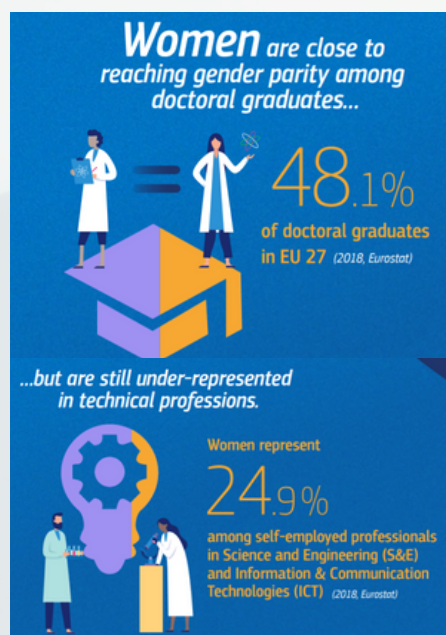
I arbeidsprogrammet finner du også informasjon om European Universities initiative, hvor utlysningene vil bli lansert separat

Kvinner fremdeles underrepresentert i forskning og innovasjon

Mens kjønnsforskjellene på utdanningsnivå minker, er kvinner fremdeles underrepresentert i forskning og innovasjon.

Det slår Europakommisjonen fast i en "She Figures 2021"-rapport, som siden 2003 har målt utviklingen i EU og utenfor. Rapporten fremhever at mens det nesten er kjønnsbalanse på alle nivå (bachelor, master, og doktorgrad) sett under ett, er det store forskjeller mellom feltene. Innenfor IKT representerer kvinner mindre enn en fjerdedel av doktorgradsstudentene, mens de representerer 60% eller mer innenfor helse, velferd og utdanning.

Europakommisjonen styrker fokuset på kjønnsbalanse i blant annet Horisont Europa, gjennom blant annet krav om å ha en kjønnsbalanseplan som universitet, offentlig institusjon eller forskningsinstitusjon i et prosjekt.

Bilder: Europakommisjonen

Arrangement

Kalenderne blir saktere men sikkert tommere etter hvert som året nærmer seg slutten. Følg med videre for oppdateringer om arrangement for våren 2022.

november

25. november - Energy Infrastructure Forum 2021 - digitalt

29. november - Info session - New European Bauhaus funding opportunities, digitalt

29. november- 3. desember - Energy Hydrogen Week - hybrid

29. november - 1 desember - Horizon Europe Info day - Cluster 4 - digitalt

desember

6.-7. desember - Arctic Futures Symposium - hybrid

7. desember - Horizon Europe info day - Cluster 2 - digitalt

9. desember - How Copernicus helps Europe's regions to innovate public administrations and the delivery of public policies - digitalt

2022

26. januar - Arctic Shorts - Arktisk kortfilmkveld - Brussel

31. januar - 3 februar - Arctic Frontiers, Tromsø

24.-25. mars - NSPA Forum - Skellefteå

6.-10. juni - EU Saami Week - Brussel

Sjekk ut Norges forskningsråd sin oversikt over kurs rettet mot Horisont Europa.

**NORTH
NORWAY**
EUROPEAN OFFICE

Følg oss også i sosiale medier og våre nettsider for oppdateringer!

Vil du ikke motta vårt FoU-brev? Send en epost til tina@northnorway.org